

endnu 3. Indstillinger med Hensyn til, at Ansvar foreslaas gjort gjældende mod Forskjellige i Anledning af Valget. Afstemningsordenen vil være den, at der først stemmes over Indstillingen paa den selve Valg, under Nr. 1 af Mindretallet paa Betænkningens sidste Side, derefter over Indstillingerne Nr. 1 og 2 af Udvalgets Flertal og, saafremt disse maatte blive forkastede, over Mindretallets Indstilling under Nr. 2, hvorefter derinde Indstilling under Nr. 1 maatte blive vedtagen, bortfalder. Jeg sætter samtlige Indstillinger under Forhandling under Et. Forhandlingen herover er aabnet den ærede Ordfører har Ordet.

Ordføreren (S. N. Hansen): Jeg skylder det ærede Mindretal at gøre opmærksom paa, at en Inforsættelse i det sidste Stykke af dette Mindretals Del af Betænkningen er fremkommet derved, at Flertallet og Mindretallet ikke have haft noget samlet Udvalgsnæst efter den endelige Afslutning af Betænkningen. Det sidste Stykke begynder nemlig med at omtale Flertallets anden Indstilling, at Mindretallet i og for sig ikke kan have Noget at erindre imod samme. Der skal jeg oplyse, at dette maa forstås om Flertallets første Indstilling. Flertallet havde nemlig vedtaget en første Indstilling, som gik ud paa at foreslaa Valget erklæret ugyldigt, men da Mindretallets Indstilling blev Flertallets bestemt, og Mindretallets første Indstilling gik ud paa, at Valget skulde godkjendes, forelaa der altsaa to Afstemningspunkter, som faldt sammen, og da vi af et tidligere Exempel have set, at det ikke er ønskeligt, at der foreligger to Afstemningspunkter over et og samme Emne, besluttede Flertallet at frasæde sit første Indstillingspunkt, som at erklære Valget for ugyldigt, idet det indskrænkede sig til at frasæde Mindretallets første Indstillingspunkt, der gik ud paa, at Valget skal erklæres ugyldigt. Saaledes er den første Indstilling udgaaet, og derved er den af Mindretallet antydede anden Indstilling bleven Flertallets første. Dernæst skal jeg oplyse, at Udvalgets Flertals nuværende første Indstilling var den sidste, og det, der nu er Flertallets anden Indstilling var ikke fremsat, da Mindretallet afattede sit Votum. Men efterat man havde set Mindretallets Indstilling under Nr. 2, og havde maattet erkjende, at der virkelig var en Del Begrundet deri, optog Flertallet sin anden Indstilling om ikke at indskrænke Tiltaalen til Valgbestyrelsens Formand alene, men at udstyffe den til forskjellige andre af de Mænd, der havde havt med Balghandlingen at gøre. Efterat jeg har meddelt dette, skal jeg udtale, at som det vil ses af Begyndelsen af Betænkningen, udbød Udvalget sig allerede i et Udvalgsnæst den 9de Oktober hos Indenrigsministeren foretaget nærmere Undersøgelse af det paa gjældende Forhold ved dette Valg gennem en Sættedommer; men da Rigsdagen traadte

sammen efter de 2 Maanedes Udsættelse, og Udvalget havde et Næst den 4de December, var den Indstilling, der var gjort til Indenrigsministeren om en Undersøgelse af Valget gennem en Sættedommer, ikke foranstaltet efterkommet, og da Udvalget forment, at det var nødvendigt at faae en saadan Undersøgelse foretaget, gjentog det sin Indstilling fra den 9de Oktober ved en ny Indstilling af 4de December, hvilket saaledes bevirkede, at Undersøgelsen kom til at trække i Langdrag. Jeg skal dernæst for mit eget Bedkommende oplyse, at jeg indtog den Stilling i Udvalget, at jeg ikke fandt nogen Nødvendighed for at foranstalte en nærmere Undersøgelse af Valget ved en Sættedommer, idet jeg forment, at det, der allerede var indbrømt fra Valgbestyrelsens Formand i den af ham selv indgivne Erklæring, var tilstrækkeligt til derpaa at bygge et Forslag om at erklære Valget for ugyldigt. Han indbrømede nemlig selv i sin Erklæring, at den Forsinkelte, der var fremkommen derved, at han forlangte, at Skovbylisterne skulde bringes i Orden og Overensstemmelse, inden han vilde modtage dem til Afslutning af Stemmegivningen, havde bevirket, at Balghandlingen var trukket to Timer længere ud, end den ellers vilde have gjort, og det laa for, at man lige til det sidste Øieblik var vedbleven at samle Vælgere fra Bogense, for at faae dem op og afgive deres Stemmer. Det er en saa afgjort og bestemt Overtrædelse af Valglovens § 42, som det vel kan tænkes, ikke at afslutte Stemmegivningen ved de forskjellige Protokoller, saasnart det Tilfælde er indtraadt, som er omtalt i Valgloven. Naar man ikke vil følge disse Forskrifter, kan der ske mange Misligheder ved Valget, idet man sætter en Kommune i en langt mere fordelagtig Stilling ved at udhale Afslutningen af Stemmegivningen for den enkelte Kommunes Skyld, hvori Balghandlingen foregaa. Det var ifølge den Erfaring, som man paa dette Punkt havde gjort ved tidligere Folkethingsvalg siden 1849, at man, da der i 1867 skulde vedtages en ny Valglov, indsatte denne Bestemmelse, idet man tidligere næsten overalt havde erfaret, at Stemmegivningens Afslutning blev udført aldeles vilkaarlig, saalænge man mente, endnu at kunne skaffe Vælgere tilstede fra Valgstedets Kommune. Det, der er fastsat i § 42, bestemtes netop for at forhindre Sligt i Fremtiden, og jeg tror, at man nødvendigvis maa se skarpt paa, at disse Bestemmelser blive opretholdt, saafremt den Hensigt, hvori de ere givne, skal opnaaes. Jeg foreslog, derfor i Udvalget, at man ikke skulde udsætte Sagen; men paa Grund af Valgbestyrelsens Formands egen Erklæring foreslaa, Thinget, at erklære Valget ugyldigt; men Udvalgets øvrige Medlemmer fandt, at det vilde være rettere, at gaa en anden Vej, og lade foretage en ny nærmere Undersøgelse. Saaledes skete; hvad der nu foreligger, at der kom en Række Dplysninger tilstede om begaaede Misli-